

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Kfv.III.37.448/2012/6.szám

A Kúria az Izsó és Tóth Ügyvédi Iroda által képviselt felperes nevéfelperesnek a dr. Váradi György jogtanácsos által képviselt Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal (alperes címe.) alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2012. március 13. napján kelt 20.K.33.363/2011/4. számon hozott ítélete ellen az alperes részéről 5. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í té l e t e t:

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 20.K.33.363/2011/4. számú ítéletét az indokolás megváltoztatásával hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeket a felek maguk viselik.

A 70.000.- (hetvenezer) Ft felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A kínai állampolgárságú felperes 2001-2002 tájékán érkezett illegálisan Ukrajna felől a Magyar Köztársaság területére és ezt követően többször nyújtott be menekült státusz iránti kérelmet különböző néven. Legutóbb a harmadik menekült státusz iránti kérelmet a Fővárosi Bíróság 15.K.32.969/2008/7. számú ítélete utasította el. Ezt követően felperessel szemben idegenrendészeti eljárás indult. A hatóság a felperesnek 2009. október 20. napjára kiadott idézése „ismeretlen helyre költözött” jelzéssel érkezett vissza a hatósághoz.

A felperes 2010. október 25-én tartózkodási engedély iránti kérelmet nyújtott be hivatkozva arra, hogy magyar állampolgárságú gyermeke van (...), akinek benyújtotta születési anyakönyvi kivonatát is, amely apaként felperest jelölte meg.

Felperes kérelmét az elsőfokú hatóság a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és

tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény (a továbbiakban: Szmtv.) 1. § (1) bekezdés c) pontja, 2. § bg) pontja, 14. § (1) bekezdés a) pontja, 14. § (2) bekezdésre hivatkozással utasította el, tekintettel arra, hogy a felperes nem minősül magyar állampolgárt kísérő vagy hozzá csatlakozó családtagnak, mert nem él családi életközösségben ...-val, ezért az Szmtv. személyi hatálya felperesre nem terjed ki. Megállapította, hogy az eljárás során feltárt tényállás alapján a családi kapcsolatot a tartózkodási jog megszerzése érdekében létesítette.

Az alperes 2011. június 16-án kelt 106-Tk-3782/11/2011. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta, és megállapította, hogy a felperes tartózkodási joga megszűnt. Kifejtette, hogy helyszíni szemlét tartottak az ügyben és megállapították ez alapján, hogy a felperes távol lakik gyermekétől, felperes maga is elismerte, hogy gyermeke anyjával nem él együtt. A gyermek édesanyja ... úgy nyilatkozott, hogy soha nem ismerte a felperest, valamint gyermeke vér szerinti apja ... magyar állampolgár, illetőleg a 2010. május 27-én tett teljes hatályú apai elismerésről készült jegyzőkönyvben szereplő aláírás nem az övé, ezért az elsőfokú hatóság büntető feljelentést is tett ismeretlen tettes ellen közokirat hamisítás büntettének alapos gyanúja miatt. Mindezért a határozat azt állapította meg, hogy felperes szülői felügyeleti jogát ténylegesen nem gyakorolja.

A Fővárosi Törvényszék az alperes határozatát az elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte. Az ítélet megállapította, hogy a felperes az Szmtv. 1. § (1) bekezdés c) pontja és 2. § bg) pontja értelmében 2010. május 7-én született Horváth Vanessza tekintetében családtagnak számít, mivel az anyakönyvi kivonatban a felperes szerepel, ekként szülői felügyeleti joggal rendelkezik. Annak nincs jelentősége az Szmtv. 2. § bg) pontja alapján, hogy szülői felügyeleti jogát gyakorolja-e vagy sem.

Utalt a bíróság továbbá az Szmtv. 7. § (3) bekezdésére is, melyet álláspontja szerint a hatóságnak eljárása során alkalmaznia kellett volna. Erre tekintettel helyezte hatályon kívül az alperes határozatát. Utalt arra is, hogy az alperesnek fel kell függeszteni eljárását közokirat hamisítás alapos gyanúja miatt indult ügy jogerős befejezéséig, mert annak alapján a szülői felügyeleti joga megdőlhét felperesnek.

Az alperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és felperes keresetében elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását. Előadta, hogy teljes mértékben tisztázásra került az, hogy a felperes nem az

édesapja a gyermeknek, az Szmtv. 1. § (1) bekezdés c) pontja alá nem tartozik, ekként nem terjed rá ki az Szmtv. személyi hatálya, továbbá nem minősül családtagnak sem, mert szülői felügyeleti jogát nem gyakorolja. Álláspontja szerint az Szmtv. 14. § (2) bekezdése alapján is meg kellett tagadnia a tartózkodási engedély megszerzését és nincs olyan kötelessége a hatóságnak, hogy az Szmtv. 7. § (3) bekezdését alkalmaznia kellene, különösen olyan esetben, amikor azt állapítja meg az alperes, hogy az Szmtv. 7. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennálltak.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében kérte a jogerős ítélet hatályában fenntartását annak helyes indokai alapján. Kifejtette, hogy teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatnál az édesanya jelen kellett, hogy legyen, születési anyakönyvi kivonatba felperes van bejegyezve, ezt az okiratot pedig a hatóság eljárásában nem kérdőjelezheti meg.

A Kúria megállapította, hogy alperes felülvizsgálati kérelme kisebb részben alapos.

A Kúriának jelen ügyben azt kellett eldöntenie, hogy a felperesre kiterjed-e az Szmtv. személyi hatálya, figyelemmel az Szmtv. 1. § (1) bekezdés c) pontjára, amennyiben pedig kiterjed, akkor alperes által feltárt bizonyítékok elegendőek voltak-e annak megállapítására, hogy a felperes nem vér szerinti apa, aki a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot kizárólag azért tette, hogy tartózkodási engedélyt szerezzen.

A Kúria egyetértett a jogerős ítélettel abban, hogy az Szmtv. 1. § (1) bekezdés c) pontjának nem lehet olyan értelmet tulajdonítani, hogy a gyermekével együtt nem élő harmadik országbeli állampolgár felperes nem minősül kísérő vagy a magyar állampolgárhoz csatlakozó családtagnak. A „kísérő vagy hozzá csatlakozó családtag” kifejezés a tagállamok közötti szabad mozgással, annak gyakorlásával kapcsolatos, azzal összefüggő, ugyanakkor az adott tagállamon belül élő családtagok közötti személyes kapcsolatra nem vonatkoztatható kitétel. E kifejezések nem értelmezhetők úgy, hogy ha harmadik országbeli állampolgára, mint szülő, a vele egy adott tagállamban élő gyermekével nem törődik akkor ő nem kísérő, hozzá nem csatlakozik, mivel e fogalmak teljesen másra, a tagállamok közötti egyik tagállamból a másik tagállamba való együtt vagy egymást követő szabad mozgásra vonatkoznak. Ezen uniós jogból eredő kifejezés értelmezése tekintetében, az Európai Parlament és Tanács 2004/38/EK irányelvének értelmezésével összefüggésben, a Yoshikazu Iida kontra Stadt Ulm ügyben, C-40/11. számú ügyben hozott az Európai Bíróság ítéletet, melyben megállapította, hogy a kísérő vagy csatlakozó családtag kitétel a gyakorlatban azt jelenti, hogy harmadik állam uniós polgár családtagjának minősülő azon állampolgárának, aki a szabad mozgáshoz való jogát gyakorolta, azon

jogára, hogy az irányelv alapján az uniós polgárral letelepedjen, csak abban a tagállamban lehet hivatkozni, amelyben az uniós polgár tartózkodik (lásd. ebben az értelemben a 2004/38/EK irányelvet megelőző hasonló uniós jogszabályok tekintetében a C/291/05. számú Eind- ügyben 2007. december 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I.-10719. o. 24. pontját]).

Mindezek alapján megállapította a Kúria a jogerős ítélettel egyezően, hogy az Szmtv. személyi hatálya kiterjedt a felperesre. A Kúria megállapította továbbá, hogy alperes széleskörű bizonyítást folytatott le abban a tekintetben, hogy felperes valóban tehetett-e teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, azaz vér szerinti szülője volt-e E körben megállapítható a rendelkezésre álló iratokból, az anyakönyvi kivonatban szereplő bejegyzése ellenére, hogy felperes nem volt vér szerinti szülő, ebben a tekintetben az édesanya egyértelmű nyilatkozata az irányadó. Ezt támasztja az is alá, hogy nem él együtt a gyermekkel, érdemi kapcsolata vele nincsen. Ugyanígy értékelhető volt e körben a korábbi számos alaptalanul beadott menekültkénti státusz iránti kérelem, melyek mind azt erősítették, hogy teljes hatályú elismerő nyilatkozat megtételére azért került sor, hogy tartózkodási engedélyt szerezzen felperes. Emellett érdemes leszögezni azt is, hogy az is kérdésessé vált, hogy teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtételre került-e, ezzel kapcsolatosan büntető eljárás is indult. Nem vitás, hogy ezen büntető eljárás eredményeként akár az is megállapítható, hogy a családtagi kapcsolat nem áll fenn felperes és a gyermek között. Mindezt helyesen foglalt állást a jogerős ítélet abban, hogy ez olyan körülménynek tekinthető, amelyre tekintettel az eljárás felfüggesztése lett volna indokolt.

A Kúria egyetértett ugyanakkor alperessel abban, hogy az Szmtv. 7. § (3) bekezdésének alkalmazására jelen ügyben nem volt szükség, sem lehetőség, mivel az alperes az Szmtv. 7. § (2) bekezdésében foglalt feltételek fennállását állapította meg és ez a (3) bekezdés kizárólag akkor alkalmazandó, ha a (2) bekezdésben foglalt egyes feltételek nem állnak fenn.

Szükséges továbbá annyiban pontosítani az új eljárásra vonatkozó iránymutatást, hogy az Szmtv. 14. § (2) bekezdése 2010. december 24. napján úgy módosult, hogy a kizárólag tartózkodási engedély megszerzése érdekében létesített családjogi kapcsolatok esetében vizsgálhatja az alperes, hogy visszaélésről van-e szó, és ilyen esetben nem csak érdekházasságot, de a jelenlegihez hasonló családi kapcsolatokat is vizsgálhatja. Ez a módosítás a megismételt eljárásokban is alkalmazandó. Erre tekintettel a megismételt eljárás során az alperes értékelheti a büntető eljárás eredményétől függetlenül, hogy a felperes nem vér szerinti szülő, és mivel a gyermekkel a kapcsolatot nem tartja, ezért a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozat megtétele a tartózkodási engedély megszerzése

érdekében történt. Ezért a megismételt eljárás tekintetében már nem kell felfüggeszteni a büntetőeljárás befejezésére az ügyet, hiszen a jelenleg hatályos szabályokat a megismételt eljárásban alkalmazni kell, így a családtagi minőség megdöntése már nem szükséges ahhoz, hogy a hatóság az Szmtv. 14. § (2) bekezdését alkalmazza.

A Kúria nem értett egyet a felperes ellen kérelmében foglalt azon érveléssel, hogy születési anyakönyvi kivonat valóságtartalmát nem döntheti meg az idegenrendészeti hatóság az idegenrendészeti eljárásban. A mögöttesen alkalmazandó Ket. 83. § (5) és (6) bekezdései éppen arról szólnak, hogy a közokiratok valóságtartalmát abban az eljárásban lehet vizsgálni, és bizonyítási eljárás során megdönteni, amelyekben azt felhasználták. Jelen esetben éppen ez történt.

Ezért az új Ptk. hatályba lépéséig a Ket. fenti rendelkezéseire figyelemmel a családtagi minőség – annak bizonyítását követően, hogy nem a vér szerinti apa tette az elismerő nyilatkozatot – az idegenrendészeti hatóság eljárásában megdönthető, amely a polgári jogi apai jogállást nem érinti.

Ezért megállapítható, hogy a jelenlegi szabályozási környezetben az Szmtv. 14. § (2) bekezdésének 2010. december 24-ét követően hatályos szabályainak helyes alkalmazása az, hogy ha bizonyításra kerül, hogy nem a vér szerinti apa tette a teljes hatályú apai elismerő nyilatkozatot, akkor nem a családtagi minőség hiányát kell megállapítani – mivel az polgári jogi értelemben a hatóság bizonyításának eredményétől függetlenül fennmarad –, hanem a felperes, mint családtagra az Szmtv. 14. § (2) bekezdésében foglalt új szabályt kell alkalmazni.

Minderre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet az indokolás részbeni megváltoztatásával a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése alkalmazásával hatályában fenntartotta.

A felülvizsgálati költségekről a Pp. 81. § (1) bekezdése és az Itv. 50. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. § alapján rendelkezett.

Budapest, 2013. május 07.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, előadó bíró,
Dr. Kovács Ákos s.k. bíró, Bauer Jánosné dr. s.k. bíró